

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Toruń, 19 marca 2019r.

Sąd Okręgowy w Toruniu I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSO Elżbieta Stępniewicz

Protokolant: sekretarz sądowy Katarzyna Domanowska

po rozpoznaniu na rozprawie 5 marca 2019r.

sprawy z powództwa: (...) Banku Spółki Akcyjnej w W.

przeciwko: S. W.

o zapłatę

1.zasądza od pozwanej S. W. na rzecz powoda (...) Banku Spółki Akcyjnej w W. kwotę 76.373,04 (siedemdziesiąt sześć tysięcy trzysta siedemdziesiąt trzy złote cztery grosze) zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie za okres od 24 kwietnia 2018r. do 18 marca 2019r.

2.rozkłada należność główną wskazaną w punkcie pierwszym wyroku na 110 (sto dziesięć) miesięcznych rat, pierwszych 60 rat po 650,00(sześćset pięćdziesiąt) zł, kolejnych 49 po 750,00 (siedemset pięćdziesiąt) zł i ostatnią w kwocie 623,04 (sześćset dwadzieścia trzy złote cztery grosze)zł płatną wraz z odsetkami zasądzonymi w punkcie pierwszym wyroku oraz ustala, że raty płatne będą do końca każdego miesiąca poczynając od marca 2019r. z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w przypadku opóźnienia w płatności którejkolwiek z rat należności głównej oraz ustala, że nie zapłacenie dwóch rat w terminie spowoduje natychmiastową wymagalność całej pozostałej do zapłacenia kwoty należności głównej i odsetek;

3.zasądza od pozwanej na rzecz powoda kwotę 3186,00(trzy tysiące sto osiemdziesiąt sześć) zł tytułem zwrotu części kosztów procesu;

4.obciąża Skarb Państwa pozostałymi nieuiszczonymi kosztami sądowymi.

SSO Elżbieta Stępniewicz

IC 1490/18

UZASADNIENIE

Powód (...) Bank Spółka Akcyjna z siedzibą w W. wniósł pozew w elektronicznym postępowaniu upominawczym, w którym domagał się zasądzenia od pozwanej S. W. kwoty 76.373,04 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz zwrotu kosztów postępowania według norm przepisanych (k. 3-7).

W uzasadnieniu powód podniósł, że pozwana posiada wymagalne zadłużenie z tytułu umowy pożyczki nr (...) z 27.07.2015r., w wysokości 76.373,04 zł. Mimo wezwania pozwanej do zapłaty, pozwana nie spłaciła zadłużenia. Na wymagalne zadłużenie pozwanej składają się: niespłacony kapitał w kwocie 72.589,45 zł, odsetki umowne - 1.929,15 zł, odsetki umowne za opóźnienie - 1.854,44 zł, co łącznie składa się na kwotę 76.373,04 zł. Roszczenie stało się wymagalne 26.01.2018r..

Sąd Rejonowy Lublin-Zachód w Lublinie 14.05.2018r., wydał nakaz zapłaty w elektronicznym postępowaniu upominawczym, w którym nakazał pozwanej S. W. zapłatę na rzecz powoda (...) Bank S.A. w W. kwoty 76.373.04 zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od 24.04.2018r. do dnia zapłaty oraz zwrot kosztów procesu (k. 8).

W sprzeciwie od nakazu zapłaty, pozwana zaskarżyła ten nakaz w całości, wnosząc o uchylenie nakazu zapłaty i oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie zwrotu kosztów procesu (k. 9-20).

Motywuując powyższe, pozwana podniosła zarzuty:

- nie wykazania roszczenia, zarówno w zakresie należności głównej, jak i w zakresie odsetek ubocznych,
- brak wykazania przekazania przez bank pozwanej środków pieniężnych,
- brak postawienia roszczenia w stan wymagalności,
- nie wykazania, że doszło do prawidłowego wypowiedzenia umowy, a w konsekwencji powstania i wymagalności zobowiązania pozwanej,
- niejednoznacznej treści oświadczenia o wypowiedzeniu co oznacza, że wypowiedzenie jest w istocie wezwaniem do zapłaty,
- brak wymagalności roszczenia, trudność w określeniu od kiedy winny zostać naliczone odsetki,
- nie wykazania prawidłowości wystawienia bte czyli przede wszystkim – zasadności i wysokości dochodzonego roszczenia.

W ocenie pozwanej, strona powodowa nie zaoferowała żadnych dowodów, z których wynikałoby, w jaki sposób wyliczył poszczególne kwoty składające się na wysokość zadłużenia.

Postanowieniem z 15.06.2018r., Sąd Rejonowy Lublin-Zachód w Lublinie przekazał sprawę do Sądu Okręgowego w Toruniu (k. 28).

W odpowiedzi na sprzeciw (k. 60-69) powód podtrzymał powództwo wskazując, że przedmiotowa wierzytelność została przeniesiona na rzecz powoda, który przejął część majątku Banku (...) S.A. Nadto powód wskazał, że pozwana dokonując wpłaty na rachunek dedykowany do spłaty kredytu gotówkowego, potwierdziła fakt istnienia umowy i wynikającego z niej zobowiązania. Zawierając natomiast umowę z powodem, pozwana została szczegółowo poinformowana o wysokości udzielonego kredytu oraz sposobie naliczenia odsetek i opłat. Pozwana posiada wiedzę o terminach i wysokości wymagalności poszczególnych rat. Powód podkreślił też, że wypowiedzenie umowy skierowane do pozwanej, nie pozostawia wątpliwości co do jego interpretacji, a zastosowana przez powoda konstrukcja warunkowego wypowiedzenia umowy, jest prawidłowa i wywołała skutek w postaci wypowiedzenia umowy.

W piśmie procesowym z 21.12.2018r. (k. 94-99) pozwana podtrzymała swoje dotychczasowe stanowisko oraz podniesione wcześniej zarzuty, wskazując jednocześnie, że powód w łączącej strony umowie, zastosował niedozwolone klauzule umowne. Pozwana podniosła, że postanowienia umowy nie były indywidualnie uzgadniane przez strony, zaś sama umowa została zawarta z użyciem stosowanego przez powoda wzorca. W ocenie pozwanej, powód w żaden sposób nie wykazał sposobu wyliczenia prowizji w wysokości 9.943,21 zł, która zdaniem pozwanej powinna wynosić 2.899,96 zł.

Pismem procesowym z 21.01.2019r. powód podniósł, że pozwana zawarła umowę kredytu o treści przewidującej pobranie prowizji w wysokości 9.943,21 zł zatem знаła warunki umowy i koszty związane z jej zawarciem. Nadto, podkreślił, że pozwana indywidualnie uzgadniała z przedstawicielem Banku zarówno całą kwotę kredytu, oprocentowanie jak i wysokość prowizji.

Pismem procesowym z 12.02.2019r. pozwana wniosła o rozłożenie zadłużenia na raty w wysokości po 500 zł miesięcznie (k. 123).

Sąd ustalił co następuje:

S. W. zawarła z Bankiem (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w G. 27 lipca 2015r. umowę o kredyt gotówkowy nr (...). Na podstawie tej umowy, Bank udzielił pozwanej kredytu w wysokości **71.533,85 zł** przeznaczonego na spłatę innych kredytów/pożyczek oraz na cele konsumpcyjne, stanowiącą całkowitą kwotę kredytu, jaką kredytobiorca może w sposób dowolny dysponować oraz 9.943,21 zł na opłacenie prowizji od udzielonego kredytu.

W § 1ust. 1 umowy zostało zastrzeżone, że kwota kredytu, która zostanie wypłacona zgodnie z umową i od której bank nalicza odsetki wynosi **81.477,06 zł**. W § 2 ust. 1 umowy zapisano, że kwota udzielonego kredytu zostanie wypłacona pozwanej 28 lipca 2015r. Kwota kredytu w wysokości 41.033,85 zł została pozwanej udzielona na spłatę innych kredytów/pożyczek natomiast pozostała kwota w wysokości 30.500,00 zł na cele konsumpcyjne. Zapis § 3 ust. 9 umowy stanowi, że na całkowitą kwotę do zapłaty w wysokości 110.660,35 składają się: kwota kredytu udostępniona kredytobiorcy na spłatę innych kredytów oraz na cele konsumpcyjne w wysokości 71.533,85 zł, prowizja od udzielonego kredytu w wysokości 9.943,21 zł wyliczona od kwoty kredytu oraz należne Bankowi za cały okres kredytowania odsetki w wysokości 29.183,29 zł wyliczone od kwoty udzielonego i wypłaconego kredytu w wysokości 81.477,06 zł. W umowie zastrzeżono, że oprocentowanie kredytu wynosi 7.90% (§ 3 ust. 2 umowy), a rzeczywista roczna stopa oprocentowania kredytu wynosi 12,41% (§ 3 ust. 11 umowy). Według § 3 ust. 12 umowy, pobierane przez bank odsetki umowne nie przekraczają czterokrotności wysokości stopy kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego. W § 4 ust. 1 umowy, kredytobiorca zobowiązał się dokonywać spłaty kredytu wraz z odsetkami oraz należnymi opłatami i prowizjami zgodnie z zasadami określonymi w umowie w 96 miesięcznych ratach w wysokości 1.152,71 zł płatnych do 28 dnia każdego miesiąca, poczynając od 28 sierpnia 2015r., z zastrzeżeniem, że pierwsza rata kredytu wynosi 1.152,71 zł, a ostatnia rata wynosi 1.152,90 zł. Zgodnie z § 7 ust. 1 umowy, niespłaconą w terminie kwotę kredytu Bank od następnego dnia traktuje **jako zadłużenie przeterminowane, od którego nalicza i pobiera odsetki karne** według zmiennej stopy procentowej, określonej jako czterokrotność stopy kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego. Wysokość oprocentowania zadłużenia przeterminowanego uzależniona jest od wysokości stopy kredytu lombardowego NBP. Z § 7 ust. 6 umowy wynika, że **wskutek braku płatności w terminie wynikającym z umowy, Bank może wypowiedzieć umowę kredytu i wszcząć postępowanie egzekucyjne**.

W § 8 ust. 3 umowy strony ustaliły 30-sto dniowy okres wypowiedzenia, natomiast w ust.1 strony zastrzegły, że Bank może wypowiedzieć umowę kredytu w przypadku niedotrzymania przez kredytobiorcę warunków udzielenia kredytu albo w razie utraty przez niego zdolności kredytowej. Zastrzeżono, że Bank zawiadamia kredytobiorcę o wypowiedzeniu umowy kredytu w formie pisemnej, listem poleconym. Z § 8 ust.5 wynika, że w przypadku wypowiedzenia umowy, kredytobiorca jest zobowiązany do spłaty całości zadłużenia wraz z należnymi odsetkami i prowizjami najpóźniej do ostatniego dnia okresu wypowiedzenia, liczonego od dnia doręczenia wypowiedzenia.

W § 9 ust.5 kredytobiorca oświadczył, że decyzję o zawarciu umowy podjął przy pełnej znajomości zawartych w umowie warunków po dostarczeniu przez Bank informacji i wyjaśnień niezbędnych do podjęcia decyzji o zaciągnięciu zobowiązania kredytowego - w tym do zgłaszanych wątpliwości i że został poinformowany o ryzykach związanych z zaciąganym zobowiązaniem kredytowym, w tym ryzyku kredytowym tj. ryzyku niewywiązywania się ze swoich zobowiązań i w konsekwencji możliwością wypowiedzenia umowy przez Bank oraz o ryzyku zmiany wysokości opłat i prowizji tj. ryzyku zmiany kosztu korzystania z usług Banku oraz, że ma świadomość ich ponoszenia.

Powódka została pouczona o możliwości odstąpienia od umowy w terminie 21 dni bez podania przyczyny (§ 6 umowy).

(dowód: umowa kredytu k. 71-75, patrz też – kserokopia formularza informacyjnego k. 111-115)

W dniu 04 listopada 2016r. doszło do połączenia (...) Banku Spółki Akcyjnej z wydzieloną częścią Banku (...) S.A. z siedzibą w G. poprzez przeniesienie na rzecz (...) Banku S.A. w W. części majątku (...) S.A. w G. w formie zorganizowanej części przedsiębiorstwa.

(**okoliczności bezsporne**, patrz:wydruk z KRS k. 37-46, plan podziału Banku (...) S.A. k. 76-77, załącznik nr do planu podziału k. 78-79)

Pozwana S. W. przestała spłacać regularnie spłacać kredyt w marcu 2017r. W marcu 2017r. zapłaciła jedynie część raty 465,50 zł, podobnie w kwietniu i maju 2017r. W czerwcu i lipcu 2017r. pozwana nie zapłaciła nic, zaś w sierpniu 2017r. wpłaciła 500zł, następnie od września 2017r. do listopada 2017r. nie wpłaciła nic. Kolejne wpłaty miały miejsce w grudniu 2017r.- 515zł, styczniu, lutym i marcu 2018r. po 600zł. Ostatnia wpłata nastąpiła 27 marca 2018r.

(**dowód**: wydruk elektroniczny k. 89-93)

W związku z tym powodowy Bank pismem z 5 czerwca 2017r. poinformował pozwaną o zaległości z tytułu umowy kredytowej nr (...) w wysokości 736,19 zł. Pozwana została też poinformowana o możliwości złożenia wniosku o restrukturyzację zadłużenia.

(**dowód**: pismo k. 87)

Pismem z 27 lipca 2017 r., powodowy Bank wezwał pozwaną do dokonania w terminie 7 dni od dnia otrzymania wezwania, spłaty zaległości w kwocie 1390,69 zł +4,20 zł (koszt wysyłki pisma). Pozwana została poinformowana, że nieuregulowanie zadłużenia może skutkować wypowiedzeniem umowy wraz z żądaniem natychmiastowej spłaty całości zobowiązania.

(**dowód**: pismo k. 86)

Pismem z 26 października 2017 r., powodowy Bank wezwał pozwaną do dokonania w terminie 7 dni od otrzymania wezwania, spłaty zaległości w kwocie 2.925,08 zł +4,20 zł.

(**dowód**: pismo k. 85)

Z powodu niedotrzymania warunków umowy i nieuregulowania zaległości, powód pismem z 26 listopada 2017r. złożył pozwanej warunkowe wypowiedzenie umowy kredytowej nr (...). W treści pisma wezwał pozwaną do dokonania w terminie 14 dni roboczych, licząc od dnia otrzymania pisma, spłaty zaległości w wysokości 3.641,20 zł + 6,20 zł. Jednocześnie Bank poinformował pozwaną o możliwości złożenia w terminie 14 dni od dnia otrzymania pisma, wniosku o restrukturyzację zadłużenia oraz wskazał, że w przypadku nieskorzystania z przysługujących pozwanej uprawnień, wypowie umowę kredytową z zachowaniem 30 dniowego okresu wypowiedzenia, rozpoczynającego się od dnia, w którym upłynął termin 14 dni roboczych, licząc od daty doręczenia niniejszego pisma. Powód poinformował pozwaną, że jeżeli w okresie wypowiedzenia zostanie dokonana całkowita spłata zadłużenia przeterminowanego, wypowiedzenie stanie się nieskuteczne i umowa będzie kontynuowana na dotychczasowych warunkach. W przypadku natomiast nieuregulowania zadłużenia przeterminowanego bądź uregulowania go w niepełnej wysokości, umowa zostanie rozwiązana z upływem okresu wypowiedzenia, a całość zobowiązań wynikających z umowy zostanie postawiona w stan wymagalności. Obowiązkiem pozwanej będzie wówczas natychmiastowa spłata całości zobowiązania. Pismo zostało pozwanej doręczone 7 grudnia 2017r.

(**dowód**: pismo k. 80, dowód doręczenia pisma k.82-83)

Pismem z 28 marca 2018r. powód wezwał pozwaną do zapłaty w terminie 7 dni wymagalnego zadłużenia z tytułu umowy kredytowej nr (...) z 27 lipca 2015r., które na dzień 27.03.2018r. wynosiło 75.842,51 zł, w tym: kapitał: 72.603,45 zł, odsetki umowne: 1.929,15 zł i odsetki karne: 1.309,91 zł.

(**dowód**: pismo k. 84)

Powodowy Bank 24 kwietnia 2018r. sporządził wyciąg z ksiąg (...) Banku S.A. w W., w którym stwierdził, że w jego księgach figuruje wymagalne zadłużenie dłużnika S. W. z tytułu umowy kredytu gotówkowego nr (...) z 27 lipca 2015r. i wynosi 76.373,04 zł. Na to wymagalne zadłużenie składa się:

- należność główna (niespłacony kapitał) w kwocie **72.589,45 zł.**
- odsetki umowne w kwocie **1.929,15 zł.**
- odsetki od zobowiązania przeterminowanego w kwocie **1.854,44 zł.**

(dowód: wyciąg z ksiąg banku k. 88)

Pozwana S. W. ma 34 lata, jest mężatką. Mieszka w C. w mieszkaniu teściowej. Z zawodu jest opiekunem medycznym. Razem z mężem ma na utrzymaniu dwoje dzieci w wieku 6 i 16 lat. Powódka pracuje, zarabia około 1750 zł miesięcznie netto. Mąż pozwanej prowadzi własną działalność gospodarczą od lutego/marca 2018r., zajmuje się układaniem kostki brukowej. Mąż pozwanej nie zwiesił do chwili obecnej działalności gospodarczej. Powódka otrzymuje świadczenie 500+ na dwoje dzieci oraz zasiłek rodzinny w kwocie 268zł. Powódka nie ma z mężem wspólnego majątku, nie ma też majątku osobistego. Na utrzymanie rodziny powódka przeznacza co miesiąc 1400zł. Dopóki pozwana razem z mężem mieszkali w Anglii raty kredytu były spłacane terminowo. Pozwana przeczytała umowę zanim się pod nią podpisała, na każdej stronie umowy złożyła swoje podpisy. Przed 2015r. pozwana zawierała umowy kredytowe z bankiem (...) na 30 tys. zł i na 20 tys. zł.

(dowód: zeznania pozwanej k. 131-131v 00:05:22,00:05:59, 00:08:45)

Sąd zważył co następuje:

Stan faktyczny niniejszej sprawy Sąd ustalił na podstawie okoliczności bezspornych oraz dokumentów przedłożonych przez powoda, które nie zostały ani skutecznie zakwestionowane, ani skutecznie podważone przez pozwaną

Na mocy z art. 230 k.p.c. Sąd uznał za bezsporne te okoliczności faktyczne przytoczone w pozwie oraz dalszych pismach procesowych, którym pozwana S. W. nie zaprzeczyła, gdyż nie budziły wątpliwości co do zgodności z prawdziwym stanem rzeczy i znalazły potwierdzenie w pozostałym materiale procesowym zgromadzonym w sprawie.

Sąd uczynił podstawą swych ustaleń treść zeznań pozwanej S. W., przede wszystkim w zakresie w jakim pozwana przyznała, że zawarła z powodem umowę stanowiącą podstawę dochodzonego roszczenia oraz, że nie uregulowała całości zadłużenia. Sąd nie dał wiary pozwanej jedynie co do tego, że jej mąż prowadząc działalność gospodarczą od roku nie uzyskuje z niej żadnego dochodu. Zdaniem Sądu na usługi polegające na układaniu kostki brukowej jest zapotrzebowanie na rynku, a usługi tego typu mogą być świadczone niemal przez cały rok, gdy nie ciężkich warunków zimowych. Gdyby mąż pozwanej nie czerpał zysków z prowadzonej działalności gospodarczej, to powinien był działalność zawiesić, a tego jak wynika z zeznań pozwanej do dnia zamknięcia rozprawy nie uczynił.

Ciężar dowodu zasadności roszczenia i jego wysokości spoczywa na stronie, która go dochodzi (art. 6 k.c.). Nie jest to jednak jedyna zasada rządząca postępowaniem dowodowym. Skuteczne podniesienie zarzutu przez pozwanego także bowiem wymaga aktywności, w tym, aktywności dowodowej.

W pierwszej kolejności trzeba wskazać, iż pozwana S. W. jest podmiotem zobowiązanym z tytułu zawartej 27 lipca 2015r. z Bankiem (...) S.A. w G. umowy kredytu gotówkowego nr (...). W dniu 04 listopada 2016r. doszło do połączenia (...) Banku S.A. z wydzieloną częścią Banku (...) S.A. z siedzibą w G. poprzez przeniesienie na rzecz (...) Banku S.A. w W. części majątku (...) S.A. w G.. Wyłącznie uprawnionym do dochodzenia wierzytelności z tytułu ww. umowy jest aktualnie (...) Bank S.A. w W..

Pozwana nie kwestionowała faktu zawarcia przedmiotowej umowy, kwestionowała wykonanie tej umowy przez powodowy Bank.

Stosownie do treści art. 69 ust. 1 ustawy z 29 sierpnia 1997 roku Prawo Bankowe (Dz.U. 2015, poz. 128 j.t.) przez umowę kredytu bank zobowiązuje się oddać do dyspozycji kredytobiorcy na czas oznaczony w umowie kwotę środków pieniężnych z przeznaczeniem na ustalony cel, a kredytobiorca zobowiązuje się do korzystania z niej na warunkach określonych w umowie, zwrotu kwoty wykorzystanego kredytu wraz z odsetkami w oznaczonych terminach, spłaty oraz zapłaty prowizji od udzielonego kredytu.

Jeżeli kredytobiorca opóźnia się ze spłatą zobowiązania z tytułu udzielonego kredytu, bank wzywa go do dokonania spłaty, wyznaczając termin nie krótszy niż 14 dni roboczych (art. 75c ust. 1 prawa bankowego), a w wezwaniu, o którym mowa, informuje kredytobiorcę o możliwości złożenia w terminie 14 dni roboczych od dnia otrzymania wezwania wniosku o restrukturyzację zadłużenia (art. 75c ust. 1 prawa bankowego).

Zważyć należy, że spełniły się przesłanki do wypowiedzenia przez powoda łączącej go z pozwaną umowy kredytu konsolidacyjnego z 27 lipca 2015r.

Powód wzywał pozwaną do zapłaty wymagalnych rat kredytu, wychodził z inicjatywą dokonania restrukturyzacji zadłużenia (również przy okazji warunkowego wypowiedzenia). Zatem, wypowiedzenie umowy było ważne i w pełni skuteczne. Brak jest zdaniem Sądu podstaw do jego kwestionowania z punktu widzenia zasad współżycia społecznego czy nadużycia prawa podmiotowego. Powyższe wypełnia, formułowany w orzecznictwie Sądu Najwyższego (por. wyrok z 8 września 2016 r., II CSK 750/15, Legalis) postulat dokonania wypowiedzenia umowy kredytu bankowego przez kredytodawcę w sposób, który nie może być nagły i zaskakujący dla kredytobiorcy (nawet przy istnieniu podstaw do wypowiedzenia zgodnie z treścią umowy), a także dokonania tego po wyczerpaniu środków mniej dolegliwych (np. odpowiednich wezwań).

Wypowiedzenie umowy pożyczki miało charakter warunkowy, tzn. tworzyło zarazem dla pozwanej możliwość doprowadzenia do kontynuacji stosunku kredytowego na dotychczasowych warunkach przy założeniu, że będzie ona spłacać istniejące zadłużenie w pełnym zakresie. Co więcej, w tym celu, powodowy Bank poinformował jednocześnie pozwaną o możliwości złożenia wniosku o restrukturyzację zadłużenia. Z materiału sprawy nie wynika, iż pozwana złożyła wniosek o restrukturyzację zadłużenia w terminie zakreślonym w piśmie z 29 listopada 2017 r. W zakreślonym terminie, nie uregulowała także zaległości. W dodatku warunkowe wypowiedzenie umowy, poprzedzone było odpowiednim wezwaniem pozwanej do zapłaty pod rygorem wypowiedzenia umowy (np. wezwanie z 27.10.2017 r. k. 85, wezwanie z 28.07.2017r. k. 86, pismo informujące o zaległości z 06.06.2017r. k. 87). W orzecznictwie i doktrynie wielokrotnie wypowiadano się za dopuszczalnością co do zasady zastrzeżenia warunku w jednostronnej czynności prawnej obejmującej wypowiedzenie umowy (por. wyrok Sądu Najwyższego z 8 września 2016 r. sygn. akt II CSK 750/15; wyrok Sądu Najwyższego z 24 września 2015 r., sygn. akt V CSK 698/14: komentarz do kodeksu cywilnego pod redakcją M. Pyziak-Szafnickiej i P. Księżaka, wydanie z 2014 r.). Ocena natomiast, czy czynność taka nie stoi w sprzeczności z właściwością stosunku prawnego, którego dotyczy, zależy od okoliczności konkretnego przypadku.

Przyjmowanie zatem koncepcji, jaka została przedstawiona przez pozwaną, odmawiająca całkowicie zgodności z prawem jednostronnej czynności prawnej z zastrzeżeniem warunku, nie może zostać uznana za prawidłową. Nie jest przekonujący argument pozwanej, że przy takiej formule wypowiedzenia nie miała jasności, co do terminu w jakim następuje wypowiedzenie umowy, rodzące poważne konsekwencje. Z treści pisma jednoznacznie wynika, że o ile kredytobiorca nie dokona spłaty zaległości w terminie 14 dni od otrzymania pisma, bądź o ile nie złoży w tym terminie wniosku o restrukturyzację zadłużenia, umowa kredytu zostaje wypowiedziana za skutkiem, jaki nastąpi po upływie 30 dni począwszy od upływu terminu czternastodniowego.

W ocenie Sądu nawet, gdyby poglądu powyżej wyrażonego nie podzielać i przyjąć, że pismo o wypowiedzeniu umowy z 26 listopada 2017r. nie było w swej treści jednoznaczne i w związku z tym nie wywarło skutku w postaci wypowiedzenia wiążącej strony umowy, to z całą pewnością **z chwilą doręczenia pozwanej odpisu pozwu** doszło do skutecznego wypowiedzenia łączącej strony umowy.

Sąd Najwyższy w uzasadnieniu orzeczenia z 11 września 1997r. III CZP 39/97 (OSNC 1997/12/191) wskazał, że judykatura i piśmiennictwo przypisują sens określonych oświadczeń woli (lub oświadczeń do nich zbliżonych) pismom procesowym, choć takie ich znaczenie nie wynika z reguł językowych, ale da się wywieść z ich celu. Jest tak wtedy, gdy przesłanką osiągnięcia celu do, którego zmierza pismo - jest złożenie oznaczonego oświadczenia, które dotychczas nie zostało dokonane. Sąd Najwyższy wskazuje, że zakładając racjonalne postępowanie autora pisma, przyjmuje się, że w tej sytuacji złożył on także oświadczenie niezbędne do osiągnięcia celu pisma. Podobnie wypowiedziała się też Główna Komisja Arbitrażowa (orzeczenie z 10.11.1987r. DO-8835/87 OSPIKA 1990, z. 4, poz. 241)- przyjęła, że kupujący może oświadczyć wolę odstąpienia od umowy sprzedaży- także przez wystąpienie przeciw sprzedawcy z wnioskiem o zwrot ceny sprzedanej rzeczy. Także w sytuacji udzielenia pełnomocnictwa procesowego do wytoczenia powództwa o coś, czego przesłanką jest złożenie oznaczonego oświadczenia woli, w udzieleniu takiego pełnomocnictwa może być zawarte także umocowanie pełnomocnika do złożenia takiego oświadczenia. Wobec treści art. 61 kc, do złożenia oświadczenia o wypowiedzeniu umowy kredytowej wiążącej strony doszło najpóźniej z chwilą doręczenia odpisu pozwu pozwanej, a więc z dniem 21 maja 2018r. Oznacza to, że roszczenie zgłoszone w pozwie na dzień orzekania było wymagalne.

Sąd wprawdzie zgodził się z pozwaną, że wyciąg z ksiąg bankowych nie jest dokumentem urzędowym i ma znikomą wartość dowodową, skoro jest tylko oświadczeniem wiedzy powoda, jednak w tym miejscu należy zaznaczyć, że dokument prywatny stanowi pełnoprawny środek dowodowy, który sąd orzekający może uznać za podstawę swoich ustaleń faktycznych, a następnie wyrokowania. Nie można tracić z pola widzenia faktu, że powodowy Bank nie ograniczył się wyłącznie do przedłożenia wyciągu. Powód złożył do akt umowę kredytową i historię rachunku spłaty zobowiązania, która szczegółowo określa sposób wyliczenia wysokości zobowiązania z uwzględnieniem sposobu księgowania wpłat dokonywanych przez pozwaną. Pozwana o ile się z tym nie zgadzała powinna była wskazać, w którym miejscu są one nieprawidłowe. S. W. poza zaprzeczeniem twierdzeniom Banku, nie zaoferowała żadnych dowodów na potwierdzenie stawianych zarzutów. Niezależnie od powyższego, pozwana zawierając umowę kredytową, została poinformowana o wysokości udzielonego kredytu i sposobie naliczania odsetek. Posiadała zatem wiedzę o terminach jak i wysokości poszczególnych rat.

W ocenie Sądu, nie można zgodzić się z pozwaną, która twierdziła, że brak wyliczenia zadłużenia z tytułu poprzednio zawartych umów, uniemożliwia ustalenie zasadności dochodzonej kwoty i, że powód nie wykazał, iż wypłacone pozwanej kwoty są zasadne i winny ją obciążać. Z historii rachunku bankowego wynika, że pozwana w początkowym okresie, gdy mieszkała w Anglii dokonywała spłaty zadłużenia i nie kwestionowała tego, jaka kwota została jej wypłacona z tytułu kredytu przeznaczonego na spłatę innych zobowiązań kredytowych, a jaka została jej przekazana na cele konsumpcyjne. Dokonując tym samym wpłat na rachunek dedykowany do spłaty kredytu gotówkowego nr (...), pozwana potwierdziła fakt istnienia zobowiązania. Składając dobrowolnie i z pełnym rozeznaniem własnoręcznie podpis pod treścią umowy, oświadczyła, że jest jej wiadoma wysokość udzielonego kredytu, sposób naliczania odsetek oraz opłat. Pozwana zaakceptowała warunki umowy, zobowiązując się do wywiązania się z tych postanowień. Pozwana składając zeznania potwierdziła, że wcześniej miała też zawarte umowy z Bankiem (...) na 30 tys. zł, a potem na 20 tys. zł.

Pozwana próbowała natomiast wykazać, że umowa kredytowa zawiera niedozwolone postanowienia umowne. Zarzut pozwanej okazał się jednak chybiony.

Zgodnie z art. 385 § 1 k.c. postanowienia umowy zawieranej z konsumentem niezgodnione indywidualnie nie wiążą go, jeżeli kształtują jego prawa i obowiązki w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jego interesy (niedozwolone postanowienia umowne). Nie dotyczy to postanowień określających główne świadczenia stron, w tym cenę lub wynagrodzenie, jeżeli zostały sformułowane w sposób jednoznaczny. W omawianej sprawie wskazać należy, iż pozwana w oparciu o art. 6 k.c. w żaden sposób nie wykazała, że postanowienia umowy kredytu w zakresie wysokości prowizji, nie były z pozwaną uzgodnione indywidualnie, bądź kształtowały jej prawa i obowiązki jako konsumenta w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jej interesy. Formą odpłatności za udzielenie pożyczki może być, poza odsetkami (oprocentowaniem) za korzystanie z kapitału, także prowizja.

Kwestię pobrania prowizji przewidywała umowa kredytowa, z którą pozwana się zapoznała, co potwierdziła własnoręcznym podpisem. Biorąc pod uwagę okres kredytowania (8 lat) prowizja za udzielenie kredytu ustalona na kwotę 9.943,21 zł stanowiła około 12% kapitału, nie wydaje się więc kwotą nadmierną, rażąco naruszającą interesy pozwanej albo kształtującą jej prawa i obowiązki w sprzeczności z dobrymi obyczajami. Nigdy też pozwana nie kwestionowała wysokości prowizji pobranej przez powoda od kwoty udzielonego kredytu. Oczywistym jest, że kredytodawca ponosi pewne koszty stałe (np. ocena zdolności kredytowej klienta, w tym sprawdzenie jego historii w biurach informacji gospodarczej, przygotowanie umowy i przekazanie jej klientowi, wycena ryzyka klienta na dzień zawarcia umowy, utrzymywanie baz danych o klientach, konieczność wypełniania wymogów związanych z ochroną danych osobowych, wynagrodzenia pracowników etc.). Zdaniem Sądu, przyjęc zatem można, że prowizja za udzielenie kredytu w wysokości wskazanej w przedmiotowej umowie jest uzasadniona i pozostaje w zgodzie z zasadami współżycia społecznego, w szczególności z tradycyjną zasadą uczciwości i rzetelności kupieckiej. Niezależnie od tego, w § 9 ust. 5 umowy kredytowej, pozwana oświadczyła, że decyzję o zawarciu umowy podjęła przy pełnej znajomości zawartych w umowie warunków i że została poinformowana o ryzykach związanych z zaciąganiem zobowiązaniem kredytowym, w tym ryzyku niewywiązywania się ze swoich zobowiązań i w konsekwencji możliwością wypowiedzenia umowy oraz o ryzyku zmiany wysokości opłat i prowizji tj. ryzyku zmiany kosztu korzystania z usług banku. Trzeba też zauważyć, że pozwana przed podpisaniem umowy dysponowała formularzem informacyjnym, zawierającym informacje o całkowitym koszcie kredytu gotówkowego, z uwzględnieniem wysokości opłaty prowizyjnej. Biorąc powyższe pod uwagę, należy stwierdzić, że brak jest podstaw do stwierdzenia, że umowa zawiera niedozwolone klauzule.

Z tych względów orzeczono jak w pkt. 1 wyroku. O odsetkach Sąd orzekł zgodnie z żądaniem pozwu, na podstawie przepisu art. 481 § 1 k.c. Stanowi on bowiem, że jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. Wysokość odsetek reguluje przepis art. 481 § 2 k.c., który stanowi, że jeżeli stopa odsetek za opóźnienie nie była z góry oznaczona, należą się odsetki ustawowe.

Art. 320 kpc stanowi, iż w szczególnie uzasadnionych wypadkach sąd może w wyroku rozłożyć na raty zasądzone świadczenie (...). Przepis ten jest stosowany przez sąd fakultatywnie i z urzędu. Innymi słowy – do sądu należy decyzja, czy zasądzone świadczenie rozłożyć na raty, czy też nie i decyzja powyższa nie wymaga wniosku strony. Niemniej jednak pozwana wniosek taki złożyła.

Rozłożenie zasądzzonego świadczenia na raty jest możliwe tylko "w szczególnie uzasadnionych wypadkach". Takie wypadki zachodzą, jeżeli ze względu na stan majątkowy, rodzinny, zdrowotny spełnienie świadczenia przez pozwanego niezwłoczne lub jednorazowe spełnienie zasądzzonego świadczenia przez pozwanego byłoby niemożliwe lub bardzo utrudnione albo narażałoby jego lub jego bliskich na niepowetowane szkody (M. Jędrzejewska (w opracowaniu J. Gudowskiego) (w:) Kodeks postępowania cywilnego..., t. 2, red. T. Ereciński, s. 35; zob. też E. Gapska, Czynności..., s. 134; A. Góra-Błaszczkowska, Orzeczenia..., s. 40; M. Uliasz, Kodeks postępowania cywilnego..., s. 422).

W ocenie Sądu Okręgowego w niniejszej sprawie taki szczególny wypadek zachodzi. Biorąc pod uwagę wysokość kwoty, jaką pozwana jest obowiązana uiścić powodowi, Sąd uznał, że jej sytuacja materialna uniemożliwia jednorazową spłatę zasądzzonego świadczenia bez znacznego uszczerbku finansowego. Sąd uznał za wiarygodne zeznania pozwanej odnośnie jej sytuacji rodzinnej i majątkowej. Sąd przyjął też, że mąż pozwanej prowadząc działalność gospodarczą dostarcza do budżetu domowego pozwanej co miesiąc co najmniej kwotę równą najniższej krajowej. Z tego powodu Sąd uznał, że rozkładając należność na raty pozwana jest w stanie wywiązać się ze swoich zobowiązań. Powód w żaden sposób nie podważył wiarygodności tych zeznań, a Sąd nie znalazł powodu, dla którego miałby odmówić im wiary. Z zeznań tych wynikało, że pozwana pracuje zarobkowo, a jej wynagrodzenie oscyluje w kwocie 1.750 zł netto miesięcznie. Pozwana otrzymuje również świadczenie 500+ oraz świadczenie rodzinne w wysokości 268 zł. Pozwana nie ma żadnego majątku ani oszczędności. Mąż pozwanej od marca 2018r. prowadzi działalność gospodarczą. Pozwana ma dwójkę małoletnich dzieci, w wieku 6 i 16 lat. Na utrzymanie rodziny, pozwana wydaje ok. 1.400 zł miesięcznie.

Względy słuszności zdaniem Sądu wskazują, że rozstrzygnięcie sporu cywilnego, nie może w konsekwencji prowadzić do ruiny dłużników. Wobec powyższego, rozłożenie świadczenia na raty było uzasadnione. Nie uszło uwadze Sądu, że po zawarciu umowy kredytowej, sytuacja finansowa pozwanej znacznie się pogorszyła, niemniej jednak pozwana starała się w miarę możliwości sukcesywnie spłacać powstałe zadłużenie.

Sąd doszedł do przekonania, że jednorazowa spłata przez pozwaną dochodzonej kwoty nie jest realna. Ustalając wysokość raty, Sąd kierował się przede wszystkim osiąganymi przez pozwaną dochodami oraz jej możliwościami finansowymi. Sąd uznał, że kwoty rat po 650 i 750 zł miesięcznie są rozsądnymi kwotami w porównaniu do przychodu pozwanej. Nie budzi wątpliwości, że pozwana musi mieć też zapewnione środki na swoje utrzymanie oraz utrzymanie rodziny, w tym dwójki małoletnich dzieci. Jednocześnie propozycja pozwanej odnośnie rozłożenia zasądzonego świadczenia na raty w wysokości 500 zł każda, nie znalazła akceptacji Sądu. Takie rozstrzygnięcie spowodowałoby znacznie dłuższe oczekiwanie przez powodowy bank na spłatę zadłużenia. Sąd jest przekonany, że ze względu na w miarę stabilną sytuację finansową, pozwana daje rękojmię ratalnej spłaty zadłużenia. W tym miejscu należy wskazać, że pierwotnie udzielony pozwanej w 2015r. kredyt miał być przez nią spłacany przez 8 lat, obecnie wobec podjęcia przez Sąd decyzji o rozłożeniu spłaty zadłużenia pozwanej w ratach- okres poniekąd „kredytowania” pozwanej przedłużył się z 8 do około 13 lat. Wobec rozłożenia zasądzonej w wyroku kwoty należności na raty, zawieszeniu uległ też bieg terminu odsetek poczynając od dnia poprzedzającego wydanie wyroku do chwili uchybienia przez pozwaną terminowi płatności raty. W tej sytuacji w ocenie Sądu koszty jakie pozwana musiała ponieść w związku z koniecznością zapłacenia prowizji nie wydają się być w żadnym stopniu zawyżone.

Stosując przepis art. 320 kpc, Sąd powinien uwzględniać nie tylko sytuację dłużników lecz także brać pod uwagę słuszne interesy wierzyciela. Sąd jest jednak przekonany, że zapadłe rozstrzygnięcie jest korzystne także dla strony powodowej. Gwarantuje bowiem wykonanie zobowiązania, zaś czas spłaty świadczenia wydaje się możliwy do zachowania. Kierując całą należność do egzekucji, powód i tak nie uzyskalaby zaspokojenia w krótkim czasie. Pozwana nie ma bowiem wartościowego majątku podlegającego licytacji. Egzekucja okazałaby się mało efektywna oraz pochłonęłaby dodatkowe środki.

Jeśli pozwana nie dokona terminowej spłaty dwóch rat, całe niezapłacone zobowiązanie stanie się natychmiast wymagalne- w tym zakresie Sąd miał na względzie interes wierzyciela, który w przypadku zaprzestania przez pozwaną regulowania zadłużenia w ratach musiałby czekać latami na możliwość wyegzekwowania całości zadłużenia pozwanej (tak też Sąd Apelacyjny w Gdańsku w sprawie V ACa 150/17).

Konsekwentnie - w punkcie 3 wyroku Sąd obciążył pozwaną jedynie częścią kosztów procesu, tj. kwotą 3.186,00 zł (1/2 całości poniesionych przez powoda kosztów: 5400 zł wynagrodzenie pełnomocnika + 955zł opłata od pozwu + 17 zł opłata skarbową od pełnomocnictwa), Sąd kierował się tu przepisem art. 102 kpc. Stanowi on, iż w wypadkach szczególnie uzasadnionych Sąd może zasądzić od strony przegrywającej tylko część kosztów albo nie obciążać jej w ogóle kosztami. W orzecznictwie Sądu Najwyższego podkreśla się, iż zastosowanie przepisu art. 102 kpc winno być oceniane w całokształcie okoliczności, które uzasadniałyby odstępstwo od podstawowych zasad decydujących o rozstrzygnięciu w przedmiocie kosztów procesu. Do kręgu wspomnianych okoliczności zaliczyć należy fakty leżące na zewnątrz procesu, zwłaszcza dotyczące stanu majątkowego (sytuacji życiowej strony). Sąd obciążając pozwaną tylko częścią poniesionych przez powoda kosztów procesu kierował się podobnymi względami, które zaważyły o skorzystaniu przez Sąd z możliwości rozłożenia zasądzonego świadczenia na raty o czym mowa była już wcześniej. Sąd wziął pod uwagę również dotychczasową postawę pozwanej, która występowała do powoda z propozycjami modyfikacji umowy łączącej strony i propozycjami spłaty zadłużenia w ratach, a także zawarcia ugody - co jednak nie zostało przez powodowy bank zaakceptowane.

Pozostałymi nieuiszczonymi kosztami sądowymi (wcześniej strony nie miały obowiązku uiścić reszty opłaty od pozwu) Sąd w punkcie 4 wyroku obciążył Skarb Państwa. Nastąpiło to na podstawie art. 113 ust. 1 ustawy z 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. z 2010 r. Nr 90, poz. 594 ze zm.) w związku z art. 102 kpc,

z podobnych względów które zadecydowały o jedynie częściowym obciążeniu pozwanej przez Sąd kosztami procesu poniesionymi przez stronę powodową.